

Pöytäkirja

17.2.2021

 VN/10384/2019
 VN/10384/2019-VM-209

Seurantaryhmän kokous 1/2021

Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja digitalisointi -hanke

Aika Tiistai 9.2.2021 klo 9.00-12.00

Paikka Teams-kokous

 Läsnä Tuula Lybeck VM puheenjohtaja
 Jaana Walldén VM varapuheenjohtaja
 Ella Bingham Aalto-yliopisto
 Tuija Brax Suomen Sydänliitto ry
 Sari Elomaa-Siren Hgin Diakonissalaitoksen säätiö
 Outi Hannula Fingo ry
 Vertti Kiukas Soste ry
 Kristiina Kumpula KANE
 Tiina Kuoppa Taiteen edistämiskeskus
 Arto Kuusisto Suomen Olympiakomitea
 Jarmo Laitinen Oulun kaupunki
 Simo Luukkainen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
 Heikki Mannila Suomen Akatemia
 Rosa Meriläinen KULTA ry
 Ilmari Nalbantoglu Allianssi ry
 Matti Ranta Opetushallitus
 Kimmo Huovinen Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
 Sanna Sunikka Kriminaalihuollon tukisäätiö
 Jaana Viemerö Suomen Kuntaliitto

 Marita Virtanen VM hanketoimisto
 Merja Irjala VM hanketoimisto, sihteeri
 Niklas Wilhelmsson oikeusministeriö, asiantuntija
 Mikko Lehtonen VM hanketoimisto, asiantuntija
 Ulla Suomela VM hanketoimisto, asiantuntija
 Leena Rantala, asiantuntija

Poissa:

 Jenni Eskola Traficom
 Juha Kekkonen THL
 Anna-Maria Viikuna Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Bernt Nordman Natur och Miljö rf
 Lea Ryynänen-Karjalainen Tieteellisten seurain valtuuskunta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

valtiovainministerio@vm.fi

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen

2 Ilmoitusasiat

Seurantaryhmän jäsenten vaihtuminen: Metropolia ammattikorkeakoulu on ilmoittanut, että seurantaryhmän jäsen vaihtuu. Anna-Maria Vilkuna (johtaja, TKI) tulee Vilho Kolehmainen tilalle 18.1.2021 alkaen. Taiteen edistämiskeskus on ilmoittanut, että Tiina Kuoppa tulee Esa Rantasen tilalle.

Hanke valmistelee alkukeväästä asettamispäätöksen muutoksen.

3 Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin 2.2.2021 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

4 Hankesuunnitelman ja viestintäsuunnitelman päivittäminen

Merja Irla esitteli päivitetyn hankesuunnitelman. Mikko Lehtonen esitteli päivitetyn viestintäsuunnitelman keskeiset muutokset ja kertoi va-viranomaisten osallistamisesta viestintätyöryhmän työhön. Ohjausryhmä on käsitellyt ja hyväksynyt suunnitelmat kokouksessaan 1/2021.

Keskustelussa esille tulleita asioita:

- Kysyttiin ohjausryhmän kokoonpanosta. Ohjaus- ja seurantaryhmän ajantasainen kokoonpano löytyy Hankeikkunasta (linkki löytyy hankkeen verkkosivuilta).
- Tiedusteltiin, kuka hankkeessa vetää vaikuttavuustyötä. Va-toiminnan uudistamisen projektissa (Jaana Walldén) valmistellaan va-toiminnan vaikuttavuuteen liittyvää kokonaisuutta. Syksyllä 2021 hakijat ja myöntäjät ovat yhteistyössä tunnistanee verkostomaiseen yhteistyöhön liittyviä asioita, kevään 2021 siirrytään verkostomaisen yhteistyön ja vaikuttavuuden käytännön koulutukseen pilottihakujen näkökulmasta. Hakijat ja myöntäjät yhteistyössä pohtivat, mitkä ovat vaikuttavuuden mittareita (hyödyntävät molempia osapuolia) kyseisissä hauissa. VNK:n strategiayksikkö ja TEM ovat mukana va-toiminnan vaikuttavuustyössä.
- Puheenjohtaja toi esille, että pilottihakuihin osallistuville va-viranomaisille toimitetaan aineistoa kevään yhteiskehittämisestä, valmennuksista ja työpajosita sekä muuta tietoa, jota va-viranomaiset voivat hyödyntää viestinnässään hakijoiden suuntaan koskien hankkeen kehittämistyötä ja pilottihakua.

5 Ajankohtaiskatsaus hankkeeseen

Tuula Lybeck esitteli hankkeen etenemistä ja tehtäviä kevään 2021 aikana.

Keskustelussa ei noussut esille pöytäkirjaan kirjattavia asioita.

Hankeikkunaan lisätään hyväksytty hankesuunnitelma, jonka liitteenä on ajankohtaiskatsauksessa esitelty hankkeen roadmap.

6 Katsaus järjestöjaoston työhön ja työsuunnitelmaan.

Valtionavustushankkeen seurantaryhmä sai tiedoksi Niklas Wilhelmssonin ja Mikko Lehtosen katsauksen järjestöjaoston työhön ja työsuunnitelmaan. Seurantaryhmälle tiivistettiin, millaista palautetta valtionavustuksia hakevat järjestöt ja valtionapuviranomaiset (n = 59) antoivat järjestöjaoston väliraporttia koskevissa lausunnoissaan, jotka on julkaistu Hankeikkunassa. Sen lisäksi seurantaryhmälle kuvattiin, minkälaista selvitystyötä järjestöjaostossa tehdään, jotta jaoston loppuraportti valmistuu ehdotuksineen huhtikuun loppuun mennessä. Valtionavustushankkeen ohjausryhmä käsittelee loppuraportin 5.5.2021 ja seurantaryhmä saa sen tiedoksi kesäkuun kokouksessaan.

Keskustelussa esille tulleita asioita:

- Seurantaryhmä evästi järjestöjaoston valmistelua. Väliraportissa ja lausunnoissa viitataan useasti hallinnollisen taakan ja työmäärän vähenemiseen, joka on myös yksi valtionavustustoiminnan uuden toimintamallin tavoitteista (esimerkiksi tiedot annetaan vain kerran -periaate). Suositeltiin tutustuttavaksi TEM:ssä tehtyyn työhön yritysten hallinnollisen taakan vähentämisessä.
- Seurantaryhmä muistutti myös, että valtionavustusten myöntämisen (eli päätösten tekemisen) ja edelleen siirtämisen käsitteitä on vielä avattava ja sanoitettava, mikä ilmenee myös lausunnoissa.
- Seurantaryhmä keskusteli järjestöjen varainhankinnasta, varainhankinnan kannustimista ja kannustinloukkujen purkamisesta. Konkreettisenä esimerkkinä mainittiin yllättäen saadun

testamenttilahjoituksen vaikutukset valtionavustukseen. Järjestöt kuvaavat varainhankintakulttuurista ja -käytäntöjä laajasti väliraportista annetussa palautteessa.

- Lopuksi, seurantaryhmä saa tiedoksi lausuntotiivistelmän, kun järjestöjaosto on käsitellyt sen kokouksessaan 11.2.2021.

7 Kuntajaoston tilannekatsaus

Ulla Suomela esitteli kuntajaoston ajankohtaiset asiat. Työn alkuvaiheessa on selvitetty aiempia selvityksiä, ja kuinka niissä kuntien valtionavustusasioita on käsitelty. Kuntajaosto tulee omassa työssään ensisijaisesti keskittymään investointiavustuksiin ja hankeavustuksiin. Kuntatoimijakentän määrittelyyn on pureuduttu, jotta voidaan tuottaa tietoa kuntatoimijoille myönnettyistä valtionavustuksista. Kuntajaosto toteuttaa kartoituksia, haastatteluja ja tilaisuuksia hakijoille ja myöntäjille kevään 2021 aikana. Yhteistyössä Kuntaliiton kanssa järjestetään yhteinen seminaari 9.6.2021.

Keskustelussa esille tulleita asioita:

- Keskustelussa nostettiin esille järjestöjen ja kuntien yhteistyö sekä se, että kunnat antavat myös avustuksia samoille toimijoille kuin joille myönnetään valtionavustuksia. Kunnilla on myös erilaisia tapoja omien avustusten antamiseen, ja tavat voivat erota jopa kunnan sisällä. Summia ei ole tiedossa, mutta ovat selvitettävissä, ja aiheesta tullaan keskustelemaan kuntajaostossa.

8 Tiedon avaamista ja hyödyntämistä koskeva vaikuttavuusarviointi

Leena Rantala esitteli tiedon avaamista ja hyödyntämistä koskevan vaikutusarvioinnin tuloksia. Tiedon julkisuutta, avoimuutta ja hyödyntämistä koskevaa vaikutusarviointia hyödynnetään hallituksen esityksen valmistelussa sekä muissa hankkeen tehtävissä (lainopillinen/juridinen näkökulma). Keskeiset johtopäätökset liittyvät julkisuusperiaatteen toteutumiseen valtionavustustoiminnassa. Selvitystyössä on pureuduttu valtionavustustoiminnassa käsiteltävien tietojen julkisuuteen vs. salassa pitoon, tietojen julkaisemiseen, toiminnasta tiedottamiseen, tietojen hyödyntämiseen ja avaamiseen sekä valtionavustustiedon tyyppeihin. Lisäksi selvitystehtävässä on käsitelty valtionavustustoiminnan kehittämistä muissa maissa. Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämisen yhteiskunnallisista vaikutuksista on nostettu esiin vaikutukset yhdenvertaisuuden, vaikutukset kansalaisten asemaan ja toimintaan yhteiskunnassa sekä tietoyhteiskuntavaikutuksia.

Keskustelussa esille tulleita asioita:

- Selvitystyötä ja sen esiin nostamia teemoja pidettiin tärkeinä (mm. viranomaisten välisen tiedonvaihdon puutteet, avoimuuden ja läpinäkyvyyden merkitys).
- Käytiin keskustelu avustuksen hakijana toimivan yksityishenkilön suostumuksen merkityksestä perusteena julkaista avustuksen hakijan/saajan nimi. Selvityksen mukaan lähtökohtaisesti suostumusta ei tarvita, jos viranomaisen toimeenpanee lainsäädäntöön perustuvaa tehtävää.
- On tunnistettava, että rahoituksen ja arviointikriteerien julkisuudella saattaa olla vaikutuksia myös avustusten saajien tapaan käyttää tai ilmoittaa tietoa. Tiedon yhteismitallistamiseen saattaa liittyä riskejä.

9 Muut asiat

Ei muita asioita

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Seurantaryhmän kevään 2021 kokoukset ovat kalenterissa:

- 31.3.2021 (klo 9-12)
- 10.6.2021 (klo 9-12)

Liitteet   Hankesuunnitelma (v. 2.0) ja sen liitteenä oleva hankkeen roadmap
Viestintäsuunnitelma (v. 2.0)
Katsaus järjestöjaoston työhön ja työsuunnitelmaan
Kuntajaoston tilanne

Jakelu   Seurantaryhmän jäsenet

Tiedoksi

Hanketoimisto
Hankeikkuna